

עפ"ת 45391/01/19 - גיא כהן נגד מדינת ישראל

בית המשפט המחוזי בנצרת בשבתו כבית-משפט לערעורים פליליים

עפ"ת 45391-01-19 כהן נ' מדינת ישראל
תיק חיצוני: 90511548191

בפני כבוד השופטת אילונה אריאלי
מערערים גיא כהן ע"י ב"כ עו"ד קובי טל
נגד מדינת ישראל ע"י ב"כ עו"ד סופי גרניט, פרקליטות מחוז
משיבים הצפון

פסק דין

1. לפני ערעור על החלטת בית משפט השלום לתעבורה בנצרת (כב' השופטת מנאל חליחל-דיאב) מיום 3.1.2019 ולפיה נדחתה בקשת המערער להארכת מועד להישפט (המ"ש 866-12-18 דו"ח מס' 90511548191 להלן: **הדו"ח**).
2. ביום 6.2.2018 צולם רכבו של המערער במצלמת מהירות מסוג א'3, ונשלחה למערער הודעת תשלום קנס - הדו"ח, לפיו נהג המערער במהירות של 123 קמ"ש מקום בו מותרת מהירות של 80 קמ"ש. צוין בדו"ח כי על המערער לשלם את הקנס בתוך 90 יום, זולת אם יודיע בתוך אותו מועד על רצונו להישפט בבית המשפט על העבירה.
3. ביום 4.12.2018 הגיש המערער בבית המשפט קמא בקשה להארכת מועד להישפט על הדו"ח. נטען בבקשה, כי מי שנהגה ברכב בפועל היא אשתו של המערער. עוד נטען כי המערער לא קיבל את הודעת תשלום הקנס המקורית. המערער פנה למרכז לפניות נהגים של המשטרה על מנת להסב את הדו"ח על שם אשתו, אך נמסר לו כי "אין מה לעשות ברגע שישנה תוספת פיגורים". עוד טען המערער כי העובדה שבימים אלה המדינה איננה אוכפת עבירות מהירות באמצעות מצלמות א'3, עד להודעה חדשה, היא בעלת משקל רב לקבלת הבקשה, שכן הנסיבות דנן עשויות להוות פוטנציאל לטענת הגנה ממשית של תקינות ואמינות המצלמות וכן לטענת עיוות דין, בשל אכיפה בדרנית. המערער הפנה לפסיקה במקרים דומים לטענתו.
4. המשיבה התנגדה לבקשה להארכת מועד להישפט וטענה כי הקנס שולם ומשכך, רואים את המערער כמי שהודה באשמה בפני בית המשפט, הורשע ונשא את עונשו, מכוח סעיף 229(ח) ללחוק סדר הדין הפלילי [נוסח משולב], התשמ"ב - 1982 (להלן: **חסד"פ**).

5. לאחר שהוצג אישור המעיד על כך שהקנס אכן שולם, ניתנה החלטת בית המשפט קמא מושא הערעור. נקבע כי מששולם הקנס השתכללה ההרשעה וכי הפעולות מכוח סעיף 229 לחסד"פ מוגבלות בזמן משיקולי יעילות וסופיות הדיון. הטענה כי מישאו אחר נהג ברכב איננה מצדיקה העתרות לבקשה, בהעדר הסבר למחדל. מאחורי הפרוצדורה מסתתרת מהות, שהינה עיקרון סופיות הדיון והאינטרס הציבורי כי הדין ימוצה עם נאשמים שהורשעו. לפיכך, נדחתה בקשת המערער להארכת מועד להישפט.

6. בהודעת הערעור טוען המערער כי מיד לאחר קבלת הדו"ח הוא העבירו לאשתו, על מנת שתטפל בדו"ח מאחר שהיא זו שביצעה את העבירה. אשתו איננה בקיאה בפרוצדורה המשפטית ובשל טעות שנפלה תחת ידה, היא שילמה את הקנס בדואר, מתוך מחשבה שהיא זו שביצעה את העבירה ומבלי להבין את המשמעות המשפטית של פעולתה ולפיה בעלה יישא באחריות על ביצוע העבירה "וכל ההשלכות המנהליות של רשות הרישוי הכרוכות בכך כגון אמצעי תיקון שונים, לרבות מבחן עיוני". בחלוף כחודשיים מן המועד בו יכול היה המערער להגיש את הבקשה להישפט, נודע לו מצבו המשפטי ולכן פנה לקבלת סיוע משפטי. ההחלטה ניתנה בהעדר הצדדים ובלי לקיים דיון בטענות המערער. לטענת המערער, מקום בו אדם אחר מודה באשמה ובתקופה בה עומדת לדיון שאלת אמינות המצלמות, קם חשש לעיוות דין אשר הצדיק את הארכת המועד להישפט. בתיקים התלויים ועומדים כיום בבתי המשפט לתעבורה על דו"חות המבוססים על מצלמות א'3, נוהגת המשיבה לתקן את האישום לעבירה שאין בצדה נקודות ועל כן, ייגרם למערער עיוות דין אם לא יוארך המועד להישפט.

7. המשיבה מבקשת לדחות את הערעור. לטענתה, לא נפלה כל טעות משפטית בהחלטת בית המשפט קמא אשר מצדיקה התערבות. נהפוך הוא, ההחלטה מתיישבת עם פסיקת בית המשפט העליון. המערער לא הצביע על כל טעם מיוחד לחרוג מן הכלל ולפיו מרגע ששולם הקנס, פסק הדין הפך חלוט. התצהיר שצורף על ידי המערער לבקשתו להארכת מועד להישפט היה לקוני, לא הובהר בו באיזה נסיבות נהגה אשת המערער ברכב במועד הרלוונטי. המשיבה הפנתה למספר פסקי דין של בתי המשפט המחוזיים, בהם נמנעו בתי המשפט מלהתערב בהחלטות דומות של בתי המשפט לתעבורה. עוד הפנתה ב"כ המשיבה לפסק דינו של בית המשפט העליון בע"פ 4682/01, גבראל לוי נ' מדינת ישראל (10.11.2003, להלן: **עניין גבראל לוי**), בו עמדה לדיון שאלת אמינותו של מכשיר הממל"ז ונקבעו הנחיות חדשות ביחס לשימוש בו ויחד עם זאת נקבע כי "מקום שנאשמים הודו במהירות שיוחסה להם, יש לראות בהודאתם אימות לתוצאה שהפיק הממל"ז...". לטענת המשיבה, פתיחת פתח היום לכל מי ששילם את הקנס בגין דוחו"ת של מצלמות א'3, כאשר עדיין אין הכרעה מחייבת בעניין אמינות המצלמות, איננה סבירה מבחינת עיקרון סופיות הדיון ומבחינת יכולת המערכת המשפט להתמודד עם ערעורים על פסקי דין חלוטים שניתנו על בסיס תוצאות של מצלמת א'3.

דין והכרעה

8. לאחר עיון בהודעת הערעור ובפסיקה אליה הפנו ב"כ הצדדים ולאחר שמיעת טענות הצדדים, הגעתי לכלל מסקנה כי דין הערעור להידחות.

9. המסגרת הנורמטיבית החלה על העניין, קבועה בסעיפים 229-230 לחוק סדר הדין הפלילי [נוסח משולב], התשמ"ב - 1982 (להלן: **חסד"פ**). סעיף 229 (ח) לחסד"פ קובע:

"שילם אדם את הקנס רואים אותו כאילו הודה באשמה בפני בית המשפט, הורשע ונשא את עונשו. אולם הוראות סעיף קטן זה לא יחולו על אדם ששילם את הקנס ותובע ביטל את הודעת תשלום הקנס לפי סעיף קטן (ג) או על אדם שבית המשפט החליט לקיים את משפטו אף על פי שהודיע באיחור על רצונו להישפט כאמור בסעיף 230."

סעיף 230 לחסד"פ קובע כדלקמן:

"... בית המשפט רשאי, לקיים את המשפט גם אם אותו אדם ביקש להישפט באיחור, ובלבד שהתקיימו התנאים האמורים בסעיף 229(ה), בשינויים המחויבים, או מנימוקים מיוחדים אחרים שיפרט בהחלטתו..."

התנאים הקבועים בסעיף 229 (ה) לחסד"פ הם אלה :

"אם שוכנע שהבקשה לא הוגשה במועד בשל סיבות שלא היו תלויות במבקש ושמןעו ממנו להגישה במועד והיא הוגשה מיד לאחר שהוסרה המניעה."

מיום 9.4.1987

תיקון מס' 7

ס"ח תשמ"ז מס' 1213 מיום 9.4.1987 עמ' 113 (ה"ח 1703)

230. הודיע אדם לפי סעיף 229(א) שברצונו להישפט על העבירה, תישלח לו הזמנה למשפט; בית המשפט רשאי, מנימוקים שיירשמו, לקיים את המשפט גם אם ההודעה האמורה ניתנה באיחור. הורשע האדם בבית המשפט על העבירה ונגזר דינו לקנס, לא יפחת הקנס מהסכום הנקוב בהודעת תשלום הקנס, אלא אם כן ראה בית המשפט נסיבות מיוחדות המצדיקות הפחתתו.

מיום 20.6.1990

תיקון מס' 11

ס"ח תש"ן מס' 1311 מיום 22.3.1990 עמ' 111 (ה"ח 1937)

230. הודיע אדם לפי סעיף 229(א) שברצונו להישפט על העבירה, תישלח לו הזמנה למשפט תוך שנה מיום שנתקבלה הודעתו; בית המשפט רשאי, מנימוקים שיירשמו, לקיים את המשפט גם אם ההודעה האמורה ניתנה באיחור. הורשע האדם בבית המשפט על העבירה ונגזר דינו לקנס, לא יפחת הקנס מהסכום הנקוב בהודעת תשלום הקנס, אלא אם כן ראה בית המשפט נסיבות מיוחדות המצדיקות הפחתתו.

מיום 17.1.2010

תיקון מס' 60

ס"ח תש"ע מס' 2223 מיום 17.1.2010 עמ' 310 (ה"ח 456)

230. הודיע אדם לפי סעיף 229(א) שברצונו להישפט על העבירה, תישלח לו הזמנה למשפט תוך שנה מיום שנתקבלה הודעתו; בית המשפט רשאי, ~~מנימוקים שיירשמו, לקיים את המשפט גם אם ההודעה האמורה ניתנה באיחור לקיים את המשפט גם אם אותו אדם ביקש להישפט באיחור, ובלבד שהתקיימו התנאים האמורים בסעיף 229(ה), בשינויים המחויבים, או מנימוקים מיוחדים אחרים שיפרט בהחלטתו.~~ הורשע האדם בבית המשפט על העבירה ונגזר דינו לקנס, לא יפחת הקנס מהסכום הנקוב בהודעת תשלום הקנס, אלא אם כן ראה בית המשפט נסיבות מיוחדות המצדיקות הפחתתו.

כך, מקום בו לא ידע ולא יכול היה אדם לדעת כי אישום תלוי ועומד נגדו, עשויה להימצא הצדקה לחריגה מסד הזמנים הקבוע בחדס"פ להגשת הבקשה להישפט (ראה: רע"פ 2096/07 כוכבי נ' מדינת ישראל, 1.5.2007).

10. בענייננו, המערער איננו טוען לקיומו של התנאי הקבוע בסעיף 229 (ה) לחדס"פ, היינו - שהבקשה להישפט לא הוגשה במועד בשל סיבות שלא היו תלויות בו ושמןעו ממנו להגישה במועד. המערער אמנם טען בבית המשפט קמא כי הוא לא קיבל את הדו"ח, אולם נראה כי לאחר שהוברר כי הקנס שולם הוא חזר בו מטענתו זו ובערעורו הוא איננו טוען זאת עוד ואיננו מכחיש כי חלף המועד שעמד לרשותו להגשת בקשה להשפט.

11. עולה מטענות המערער כי בקשתו להישפט הוגשה באיחור ובדיעבד וזאת רק לאחר שהתבררו לו ההשלכות של תשלום הקנס, מבחינת אמצעי התיקון המוטלים על ידי משרד הרישוי עקב צבירת הנקודות. טעם זה, כשלעצמו, איננו מצדיק את הארכת המועד להישפט (ראה: רע"פ 2754/12 פול ביסמוט נ' מדינת ישראל, 19.4.2012).

12. טענות המערער, אפוא, מבקשות לבוא בגדר "נימוקים מיוחדים" המצדיקים לשיטתו את הארכת המועד להישפט, על פי סעיף 230 לחדס"פ. סבורני כי אין בנימוקים שהעלה, כדי להוות נימוקים מיוחדים כאמור.

13. אשר לטענה כי אשתו של המערער היא שנהגה ברכב - טענה זו איננה מבססת חשש לעיוות דין כלפי המערער (ראה: רע"פ 7709/13 שמעון סאסי נ' מדינת ישראל 28.11.2013 וכן דברים שכתבתי בעניין זה בעפ"ת 42642-12-17).

14. ואשר לטענות בעניין אמינות מצלמות ה - א'3 ראשית, פסק הדין של בית המשפט לתעבורה בעכו, במסגרתו זוכו נאשמים מקום בו נקבע כי לא הוכחה אמינות מצלמות הא'3, על בסיס העדויות שהובאו

לבית המשפט באותו עניין, אין בו משום קביעה כי מצלמות הא'3 אינן אמינות ומכל מקום, אין מדובר בתקדים מחייב.

שאלת אמינות מצלמות ה - א'3 עומדת כיום לדיון וטרם הוכרעה ובמובן זה, אכן מדובר ב"תקופת ביניים". אלא שלא הרי נאשם שטרם הורשע בדיון, כהרי נאשם שהרשעתו חלוטה. בכל הנוגע לנאשם שטרם הורשע, יכול ויהיה בטעם זה, של שאלת אמינות המצלמות, כדי להצדיק את פתיחת שערי בית המשפט בפניו אף אם הגיש בקשתו להישפט באיחור. אלא שאדם ששילם את הקנס, רואים אותו כאילו הודה באשמה בפני בית המשפט, הורשע ונשא את עונשו (סעיף 229(ח) לחסד"פ ולפיכך, לא תשמע טענתו בדבר אמינות המצלמות, בדומה לפסיקת בית המשפט העליון בעניין גבריאלי לוי, אשר דן בסוגייה דומה של אמינות מכשיר הממל"ז.

אין לקבל את טענת המערער כי התנהלות המשיבה מלמדת על אכיפה בררנית. אין פגם בכך שהמשיבה מבחינה, בתקופת ביניים זו, בה טרם הוכרעה שאלת אמינות המצלמות, בין נאשמים שטרם הורשעו בדיון, לבין אלה ששילמו את הקנסות ובכך הודו באשמה ונשאו בעונשם.

15. על יסוד האמור לעיל, הגעתי לכלל מסקנה כי לא נפלה טעות בהחלטת בית המשפט קמא ולפיכך, הערעור נדחה.

המזכירות תמסור פסק דין זה לב"כ הצדדים.

ניתן היום, כ"ד אדר ב' תשע"ט, 31 מרץ 2019, בהעדר הצדדים.